

Cocincini ignobilis Florentinus Parifos venit, viamque inventit, favore Regiae adeo acutissimam, ut ab humili forte ad summas regni dignitates promotus, atque Marechallus, Marchionis, ac primari regiminis Ministri titulis honoratus fuerit. Quid intum, quod infelix homo in tam excelso honore fastigio vertiginis corruptus turpissime lapsus sit. Luxus illius erat tanta, ut ultra triginta nobiles epchesos, & pro praefatio contra amulorum infidias ameroius fatellitum, quam ipse Rex, sibi aggregarit. De potissima eius ambitione est tanta, ut primi nominis nobiles, qui suis desideriis obstatabant, proditionibus & afflictionibus & medio sceleris: potentia tanta, ut principias regni dignitates tam in toga, quam in fuga pro suo libitu indignis conferret, aut bene meritis admeret: divitiae, quas exzerario regis inique correrat, tanto, ut Regi aliquando obtulerit. Deus aut ordinat aut permittit in peccatum superborum, & in aliorum exemplum. Quid auctem de anima infelicitis factum est? Eheu! hos peccatos pedes, & octingentes equites conferbent, & sibi ipse sumptibus sufficiantur velit. Interim sub hac impotioris tyrannie gemitabat tota Gallia, nemocum erat, qui non exitium alienigenae huius in toto corde optaret; quapropter Regni Principes vel invidia, vel boni publici amore tandem excitare, horritaque juvenem Regem cooperant, ut regiminis clavum ipsiusmet arriperet, & infolentem Regis autoritatem usurpatorem ad ratiocinio & promeritis penas traheret. Placuit consilium Regi; jubet ergo excubitorum capitaneo, ut Marchionem Anachoretum (vulgo Marquus d'Ancre) sibi captivum, aut si refutaretur, mortuum ficeret. Paucis post diebus Marchio venit ad palatium cum insigni Nobilium & famulorum comitatu, aperitur porta major, procedit obviam capitaneus, eique deueniunt: Site! Rex jubet te capiendum! Maréchis retro figit gradum & torva facie: quis? Rex? me? simul capulo manum admovet, evaginatur gladium, & vim factus! sed a militibus excubiaris gemina manus sclopeti globulo percutius cadaver procubuit. Insaeta sclopotorum exploso totam aulam non sine confectione concitat, concurrevit ad fene-
scunt, queritur quid rerum esset? & respondet capitaneus Marchionem ad junta Regis examinandum jacere. Laudavit Rex factum, & motu aula jubilosis clamoribus exultare coepit, quin uno ubi mortis fame in urbe percrebut, haud minor erat populi plaudens latitia, quam si iniquitas contra hostem triumpfi relata, aut patria a veneno monstro liberata esset. Porro mox jussum est, ut domus Marchionis custode milite cingeretur, divitiae eius fere immensa ad fiscum, uxor ad carcere traheretur: domesti- ci ac familiares publico tubo sonitu intra vi- ginti quatuor horas ex urbe migrari precepti, marchionis insigni, ubi inveneri posset, confracta & pedibus concutita, ejus frater Abba- sia Marmulfus reuatus, filius extincto & mutato nomine in exilium relegatus, uxori publice a capite decapitata & in rogo concremata fuit.

§. III. Tertium, a futuro.

Conciamus denique oculos ad futurum, & observens, quo poena sit superborum in altero mundo. Sterquilinum tempore hymale nibus contemptum alcibet, fed adventione vere, dum nives solari calore solvantur, turpissime fordescit. Eundem in morem superbi nuncandorum simulant, in omnibus dictis & factis pro bonis, pro conscientiis, pro sciolis habent cupit, sua facta hercica ubique diffidant, laudent possessiones, in vestibus & tappelleculis splendore praferunt: verum ibi in ultima diei iudicio, ubi arcana cordium labentur, patebit coram toto orbe, quam misteri, quam virtutis inopis, quam ad statum tuum inuidos, quam fecerit, quam Deo & hominibus eosfuerint. Heu! quam confusio plena stabunt hec sterquilina! Ridiculum est, quod P. Cherubinus de Spoleto ap. Trauner G. ill. cant. anno 4, conc. 6, n. 9, enarrat: Rusticorum quidam recentia cerafa dono attulit ad Dominum pradij sui. Domina domus cum autoritate & gravitate accipit corbem & in interiori cubiculum secedens adeo intertemperante in his fragibus hellari incipit, ut les aut septem finali rumbentibus buccis devoratur. Vidi hac omnia per Janus cardinem. Rusticus ridens & admirans tantam voracitatem. Venit ad prandium, & ecce! Domini modestissime & cerasis unum post alterum arripit, in quaevatus partes dissecat, pellitculam culculo de- trahit, & ori gravior ac lente inferit: quinto, etiam jocari ausa interrogavit rusticum, num & rurs tam decenter ad composite manducant cerafa? Rusticus vix rufi tempera respon- ponit: non tam competeret manducant cerafa rurs, sicut gratiosa Domina facit in mensa, sed neque tam hellari devorant rurs, sicut gratiosa Domina fecit in camera! Rura digna sunt hac confusio, sed in iudicio erit digna lucri: nane quidem superbi in eis, in potu, in vestitu,

CONCEPTUS XCVIII.

De humilitate, Virtute contraria superbie.

Exivi a Patre & veni in mundum, iterum reliquo mundum & vado ad Patrem. *Johann. 16.*

Vitium optimè eluet ex contraria virtute.

1. Quid scire cupit, quid sint tenetra, confi- deret lucidissimum foliem; qui scire cupit, quam trifitis si hyems, perpendat amoenissimum, quo fruimur, veris tempus: qui scire cupit, quam deformis sit dagon, comparet illum venustissimo Angelum: nam contraria iuxta se posita, prout habet axioma Philosphicum, magis elucescent. Dilectissimi, que magis fibi contraria sunt, quam virtus & virtutis? Proin- cipiū stabant. (*Socratis script. fol. pons. 139.*)10. Epilogus. Quod Christiani haga damnable vitium superbiz, Deo, & hominibus exsum, ne incidas in execrabilis superbiz filii, & lactantiam; arrogantium, ambitionem, hypocritis, pertinaciam, heresim, inobedientiam, presumptionem, & carum poenas, de quibus haecenam egimus. Vis remedia contra grande malum? confida tuum nihilum, & quo venisti? perpende Dei dona, & quae accessisti? time calamitatis abyssum, in quam pauciente Dao hodie adhuc incidere poteris, compara te non cum inferioribus, sed superioribus, id est, iis, qui virtute, sapientia, & factorum gloria te supererant, accede mortuorum sepulchra, & cogita quals paulo post futurus sis! Denique diatribum Dei iudicium nunquam non ante oculos habet; & die tibi isti: quals ibi comparabo, talis revera per omnem eternitatem ero, ibi ultimato hominum nihil mihi proderit & C. Quidam Dei filius?) *Sanchez Regn. Dei p. 7. c. 2.* cum a diamone alienam speciem induit de suis virtutum meritis mirum quaqam laudaretur, citato ad parietem cubiculi hac verba, inscripti: *Perfetta charitas, purissima oratio, incorrupta caritas:* siue quotidie dum vana complacencia vexabatur, haec verba legi, considerabis: quantum adhuc ab iis virtutibus absbet. Fecit similliter mihi Christiane, inscribe parieti: *Quis olim fili? quis nunc fili?* & quid paulo post ero? deinde hinc tripli questione fecundam regulas Christiana prudens respondebo: minime erit, si non fatum depeneret dicas in star pavonis, qui vitiis ingratibus pedibus superbientem caudam complicit. &c. &c.

Super

Superbia contrariatur humilitate.

2. Professio. Quare agite, de humilitate disseramus, virtute tam homini Christiano necessaria ac utili, quam damna & exitialis est illi superbia. Sicut superba plurimorum vitiorum secunda Mater est! ita humilitas viciissim laudabiles filias pasturit, quales sunt contemptus sui, abnegatio propriei voluntatis, fuga laudis, patientia in injuriis, obedientia in mandatis, modestia in verbis, in veste, in incelsu, & que sunt alia sive enumerata a Doctissimo Marchantio, Tubifacere. lect. 12. Quid autem est humilitas? Respondet S. Bernardus, de grad. humilit. Et virtus, quis homo ex vita sua cognovit filii ipsi dilectionis? Quibus artibus & indicis se prodit? Prodit se corde, prodit se ore, prodit se operae: Quomodo? Id in praesertiam explicatum est. Attende. Favete!

§. I. Humilis autem debet Christianus in corde.

3. Confirmatio. In quo confitit humilitas cordis. In eo, quod homo ex animo viliter de se ipso sentiat, & aliis, quibus se comparat, ignorabiliorem se estimat: Dominus Deus distribuendo sua dona adeo neminem praterit, ut calibet dote aliquam singulariter conulerit, qui alias præciliat: igitur illi revera sapientia ac virtus eius, qui ita proximi dona confidat, ut eum sibi præponat.

4. Fundamentum autem, ex quo humiliamur de seipso opinionem homo concipere potest, pacis verbi suggestio Michas: *Humilitate tua in mea iei.* (Mich. 6.) Quid ergo est in medio mei? Erit corpus & anima, consequenter inuenire vult Propheta, quod sive corpus sive animam intueamur, sedne nobis non posuit humiliacionis materies. Lubet confidare ea, quae corporis sunt: quare igitur primo, quid sicut initiali corporis tuam? unde trahit originem? Eheu! et haec vera quam quotidie pedibus calcamus! Formavit Dominus Deus hominem de limo terra. (Gen. 2.) Quemadmodum igitur Primislaus Rex Boemorum (Cass. l. 3. f. 47.) ex homine rustico ad regni gubernacula sublimatus togam rusticam suis & omnium adstantium oculis exposu voluit, ut sas originis semper memori, & ab omni tyranno erga subditos alienus esset: ita & tu, mi Christiane, continuo glebam terram, de qua ortus es, in conspicere tuo coloca, & sic utique cras dimittere, atque coram Deo tuo, sicut vas testaceum coram figulo compadre tuo, humiliari dices. Quarto Secundo: quid modo est corpus tuum? Eheu! et facies patrem, et festina potius, ita, ut tele Innocentio III. l. de contemptu. Mundus fit abscessus qualibet erbe & arbore, ista enim sit producens flores, fructus, & fructus, tu de te tendes, & plicabis & lambicas: illa de te effundens oīum, vīnum, & balsamum, tu de te spūtum, urinam & sceras: illa de te spīra et suauitatem adorat, tu de terribili abominationem facis. Quemadmodum igitur in

Reno. Mogor (Littera Indica impresa Magistris 1599.) moris est, ut rectoribus urbium & provinciarum, qui ex mechanicis officiis ad hanc officia eliguntur, sive artis instrumenta, ut fabri malleus, fætori forges, fætori fubula, rusticu aratum, & aliis alia, ne superbirent, prefererantur: ita & tu, mi Christiane, febres, defomites, morbos & infirmitias, qui quodlibet obtrueri te possint, ante oculos habe, & cogita, cur ex venustate, & valetudine corporis, aliquip donis naturalibus excolas, cum fieri possit, ut cras omni mendicabilis, caco, claudo, aut paralyticus miserior sim. Quarto tertio, quid corpus tuum pro futuro erit? Eheu! post paucos annos, aut forsan septimanas erit festidum cadaver, quod in vermes, in pus, & cineres resolvetur: horum cineras nulla eridifferentia in nobili & rusticu, in divite & pauperi, in venusto & deformi corpore, par erit omnium patredo, & factor. (Barz. f. 37. §. 2.) Diogenes Cynicus quandam ante cumulum officii toros absorptus, ut mestabundus habuit. Superveniens Alexander Magnus querens, quid rerum ageret? respondit ille: quaro offa Patris tui Philippi: & inventare non possum. O mi Christiane, si hoc offa & cineres nunquam non ferimenter perpenderes, nra te certe cum. Job. c. 17. frequenter exclamares: *Puritatem dixi, patrem eius tu, Mater mea, & foras mea vernacula.*

5. Hec quod corpus: Jam quod animam non minor configit humiliandi materies: quamquam enim anima sit spiritualis, immortalis, & ad imaginem Dei facta, & creaturam tam incorpoream mortali ac corruptibili, quod informatus primo creationis momento contrahit peccati originalis foeditatem, ita ut loco omnium nostrorum fateatur Pilmographus, (Mails. 50.) *In iniugatibus conceptus sum, & in peccatis concepti me Mater mta.* Quid dicam de peccatis actualibus ex genere sunt turpissimi & numero infiniti? quid dicam de operibus bonis per milles defecas, & sinistis intentiones corruptis? quid dicam de necessitate & incertitudine gratia, qui si tibi a Deo subfruhatur, potes hodie adhuc in turpissima peccata labi, & eternum damnari? Sed inquis, etiam opera bona nec pauca, nec exiguae feci? Ohe! quam inepte! Patriarcha Moyles quandam a Deo justi et mittere manum in siuam. Id dum Moyles egit, ecce manum *prosternit leprosum in uero.* (Exod. 4.) Quia causa hujus mutationis? Theodore in Exod. (hic) affigunt causam: Moyles in manu illa patratorus erat stupenda prodigia, quibus palam facturas esset, quod a Deo ad liberandum populum, & edomandum Pharaonis fatum submissus esset: hoc igitur leprosus signo Moyles humiliatus fuit admonitus, ut quotiescumque manum cerneret tauraturgam, camcigaretus fusse leprosum. Ita & tu mi Christiane, cum grande aliquid pro Deo, pro Ecclesia, pro tua aut aliena salute operaris, non propter te extollit, sed cogita, animam tuam milles peccatis fusse leprosum, & sic denique adipisceris,

De Humilitate.
quam hactenus tibi commendavi cordis humilitatem.

§. II. Humillari debet in ore.

6. In quo confitit humilitas oris? Observa bene, mi Christiane, quæ ait! Humilitatem oris non eam dixeris, qua multi affectata submissione seiplos coram aliis humiliant, & incurvanti; illi enim tanto in corde superbiores quanto omnes humiliores, humanas laudem videntur repellere in faro pile, quo quanto fortius humi projectur, tanto majore impetu redit: ipsa hac humilitas est pallium latens superbis. Igitur humilitatem oris in eo constituit, ut infusio facinoris, qua agis, & dona quæ possides, silentio occultare fides; quia propria laus & Deo, & hominibus exulta est, dicente Themistio, apud Strobum. Nulla narratio tam edicta, quam sui ipsius enomous. Quid si certi in circumstantiis necessariarum esse videatur, ut laudabilis opera pro Deo, pro patria, pro proprio suscepit partem lucis, cave, ne altera illi proponas, quam idiomate fandorum. Quodnam est idiomata fandorum? afteramus unum vel aliud paradigma? Rex Ingenui animi exultatione recolit, quomodo gigante straverit, quomodo infidas Saulis eluterit, quoniamque a paupere pastorculo factus sit Rex Iisrael: sed quod loquendi methodo hanc sibi exultationem proponit? an dicit, ego per heroicam mean fortitudinem viam miseri aperui ad summum gloria fastigium? Abfit? *Dexter Domini feci uirtutem, dexter Domini exaltavit me!* (Psalm. 117.) Judith fortissima femina, cum Bethulia a terribili Holofernis exercitu obfuderetur, in hostilia castra le contulit, Holofernis oculos animumque sue venustatis amore capivit, & illi dicti dormienti caput amputavit, quo facti sibi immortaliter gloriam, hostibus panicum terrorem, & patria libertatem peperit. Sed quid ipsa Judith fentis de hoc suo facinore, an dicit: Ego, ego decollavi arrogantem inimicum, & patria lecuratatem restitui. Nihil minus: *In manus farnime perfusa illum Dominus. Dominus interficit eum in manu mea:* (Judith 13.) En, si sonat idioma fandorum, nihil sibi, sed omnia Deo attribuuntur, amulare eorum exempla, nunquam dicas, ego hoc feci, ego hanc animam lucratus sum, ego pacem inter inimicos compolui, ego pupillum contra injuriam oppressionem defendi, ego hanc scientiam & armam mea labore affectus sum, & que sunt familiaria: sed, Deus ita omnia per me operari dignatus est. Deus fecit. Deus gratianum dedit.

7. Ulterius nota, mi Christiane, humiliitas oris in etiam confitit, ut non immoderate conqueraris, si forte minus, quam par videatur, ab aliis honoraris, & si delicta tua magis, quam meritis tua in lucem protrahatur. Re spicimus Magistrum humiliatis Christum! Quadrupus natus est in Bethlehem, stella duce tres Reges ab oriente venerant, procidentes adoravimus

et aperte obfanaris, suis obliterent ei manu, aurum, thys, myrram. (Matth. 2.) Ita scribit S. Evangelista Matthaeus: quid autem hac de re fanus Marcus? Nec verbum: quid sanctus Lucas? Nec verbum: quid sanctus Joannes? Nec verbum. Ergo solus Matthaeus recordat adorationem Magistrorum, solus. Jam accedamus montem Calvariaz. Ibi Dei Filius ab iniustissimo Judice ad mortem condemnatus inter mille contumelias & blasphemias leviantis Synagogaz crucifigitur: *Et crucifixus sum!* (Matth. 27.) Et hoc unanimitate narrant omnes quatuor Evangelistæ, Matthæus, Marcus, Lucas, & Joannes. Deum immortalem, quid hoc mysterii & car Christus Dominus gloriosam adorationem Magistrorum ab unicó encointiat, & ignominiam crucis a quaternis describit voluit. Nempe ut humilitatem nos edoceret, vi cuius ita comparati esse debemus, ut potius optemus evulgaris, que nos humiliant, quam quæ exaltant, & Dei amore contemplatum tam exquianimiter feramus, quam encuntemus.

8. Sed queris forsan has opportunitates, quando ad alienas adulatorum laudes habere te debetas. Digna responso interrogatio, cui cum distinctione occurro, paucis insinuans, quid interne, quid externe fieri oporteat. Mi Christiana, inut in animo imitare Alphonsum Regem Arragonis, (Panorm. l. 1. de reb. Alphonsi) is cum ab Oratore difertissimo exquisitis laudibus exhorteretur, repulit: si vera dicas, orator, laudo Deum: fin minus, rogo illum, ut vera fiat. Externe autem in moribus imitare iterum Christum Dominum. In cruce pendens inclinatus est spiritus spiritum! (Jean. 19.) cur inclinatus; ideo quia Pilatus in apice crucis hunc titulum scriptit: *Iesus Nazarenus Rex Iudeorum!* ut ergo Christus demonstraret, quantam disiplentiam de inani Regis titulo haberet, caput removit, & inclinavit. Quorum autem inclinavit. Ad Matrem sub cruce stante. Ita & tu age, mi Christiane, cum inanibus titulis ac blandimentis demulceris, disiplentiam concipe, caput & aures amove, ac Matrem inture: quam illam. Matrem terram; de qua creatus es, & in quam paulo post reverteris. Puta in aurem tibi dictum Spiritus sancti: *Quid superbris terra & ciuiis?* (Ecc. 10.) Et sic adipicteris etiam humilitatem oris.

§. III. Humillari debet in opere.

9. In quo denique confitit humilitas operis. In eo, ut sicut superbus mundanam gloriam querit; ita humili sanderum fugiat, & de sui contemptu latetur, ino ab omnibus despici, & omnibus postponi serio ac toto corde desideret. Non possum hanc rem luculentus explicare, nisi per exempla fandorum, superbus admiranda, humilius imitanda. Intium ducamus ab exēm, pli eorum, qui eadem contentione, qua mundani dignitates ac præcelentias ambiunt, easdem ingerunt. S. Euzebius Cafarinius, qui fore

innumeræ eaque eruditissima editit volumina, telle Sozomeno lib. Hist. Eccl. c. 18. Antiochene Episcopatum maloties fibi oblatum confitissimo rejecit: quam ejus humilitatem Constatinus Imperator vehementer admiratus litteras ad eum dedit, quibus dignum illum declaravit, ut non unius urbis, sed totius orbis Episcopus crearetur. S. Marcus Evangelista, ne ad dignitatem Episcopalem evehetur, pollicentib[us] ipsi abscondit: id dum Cardinalis Hugo in 1. Reg. 9. in suis commentariis commemorat hanc crysin addit. Marcus pollicentib[us] abscondit, ne fieret Episcopus, & nos totia die Roman curimus, & alibi penitus, ut pralati fiamus, inveniunt camelus ad recipendas farcinas se prosterant, si multi ad pedes aliorum, & ad infima quoque se dejeccunt, ut digitatus accipiant. S. Gregorius Magnus (*Bart. serm. 14. n. 21.*) in speluncam feli abdidit, ne ad summum Ecclesiæ Pontificatum evehetur, nec inde prodiit, donec per miraculum Dei voluntatis fuit edocetas. Eandem in morem digitatum contemporaneos fuerant S. Ambrosius, S. Chrysostomus, S. Petrus Calestinus, S. Thomas Aquinas, S. Philippus Neri, aliique, qui humilem Christum fecerunt maluerunt sub modo delitescere, quam supra candelabrum collocari.

10. Vultis etiam exempla corum, qui de contemptu miram quantum, & non minus quam mundani homines de inani gloria lateti sunt? In mente mhi p[ro]x[imo] aliis venit Venerabilis Constantinus, qui Ancone in Monasterio sancti Stephanii humiliibus obsequiis deferiebat, & terrena deficiens totu[m] corde ad cœlestia anhelabat. (*S. Greg. Dial. l. 1. c. 5.*) Quondam cum in Ecclesia lampadibus deficit olearum, Dei familius lampades omnes aqua implevit: & ecce! ejus meritis aqua non minus quam oleum eritis; quo factum est ut hoc miraculum, aliisque ejus lantidatis fama adeo longe lateque diffundatur, ut innumerablem hominum multitudinem invenerit gratia quotidie ad Monasterium accurreret. Inter hos rusticus erat, ex tempore adventans, quo Vir Dei in Ecclesia lignæ gradibus insidens in reficienda lampadibus occupabatur. Quisvis rusticis, qui itis hominum esset? cumque audierit, hunc ipsum esse Constantinium, despexit illum, ac quod putuisse ac exilis forme esset, dicens: Est impossibile, magnum virtutem in hoc milionem deliceferet posse: expectavi grandem hominem, iste autem vix quidquam hominis habet. Auditus Constatinus consumelios rusticis voces, & mox relatiolum gradu officio in eis amplexus iuit, gratias agens ac dicens: Tu folus de me veram cogitationem conceperis. Deus beatum te facit! Ex mihi Christiane, quomodo vere humiles de sua delectatione sibi gratulerent; dum enim in suis oculis vere vires ac contemplationes sibi videbantur, gaudent, si hoc iudicium, quod de se concipunt, ab aliis audiunt confirmari.

11. Nec fatis hoc! Humilitas Sanctorum tanta fuit, ut non solum dignitates lugerint, & de-

fisi ipsorum contemptu gavilli sint, sed insuper humum contemptum omni studio, ac industria procurantur. O quot ac quanta extensis hujus rei exempla! Sanctus Simeon Abbas, (*Spirant. script. sel. p[ro]p[ri]e. 21.*) cum regionis illius Prator ad videntum eum, ac ob ingenuum fanaticis famam venerandum adventaret, cito ante cellula fores confidens panem & caseum non tam manducare, quam vorare coepit, quo facto nil aliud intendit, quam ut a Pratore e[st]ufque comitatu tanquam fatuus & deliri animi senex despiciatur. S. Juniperus Ordinis Seraphiticu[m] humilius frater, (*Sancti Regn. Del. p[ro]p[ri]e. 21.*) cum Romanum fret, & ingens populi multitudine illi obviam progredieretur, subito cum pueros in platea ludentibus ludero cepit, & sic loco astimationis, quam noluit, contemptum, quem quasvis, reportavit. S. Franciscus Borgialis & Duxum Gaudiz fanguine prognatus, (*In vita l. 4. c. 1.*) aliquando porcum, quem in porta Collegii dono accepatur, suis ipse humeris in culinam deportavit. Canique ob hac & alia humiliatis obsequia a malo dæmonie quandam irriterent, repoufuit, ne mirare nequam spiritus; ego enim te iglo dexteror sum, qui tu unica tantum vice, ego autem sapius Deum offendit. Frater Adolphus natus Humilia Marchio (*Billarm. de translat. Imp. c. 2.*) relicto faculo in Ordinem S. Francisci concepit: quondam cum solum mendicantium exiens, & acreum lacris portans filios suos ac cognatos, cum splendido comitatu obvios habuit. Quid egit? ut ab illis nullam reverentiam, sed potius risum referret, lac omnes fit super caput effudit, & sic quidem agnitus fuit.

12. *Epilogus.* Abruptu[m] alterius catalogum, & tibi, mi Christiane, hanc humiliatis exempla in corde, in ore, & in opere immissa, fingeranter commando. Neque dicas, hi sancti, quorum mentio facta est, plerique in facio Religio[rum] Ordinis receperit a mundo alieni deliterunt, ego mandanus sum, mundano autem homini non convenit humiliatis: ne, inquam, adest imprudente locupris: Humilitas non solum connotit, & anchoretice vita alumnis, sed & hominibus mundanis perquam necessaria est; nunquid enim etiam mundani volunti salvari? Volunt utique ergo etiam mundani debent humiliari, dicente Augustino, in illud Jo[n]at. 10. Ego sum Oltius. Opib[us] Paradisi humile es, & angustum; si sano capite volumus intrare, opib[us] caput dimittit. Dein nunquid etiam hominem mundanum virutum exercitio occupari, & ad perfectionem statu suo conformem rendere oportet? utique oportet! verum scio, nullum esse solidam virtutem sine fundamento humiliatis: deinde humiliata nulli est fides; ubi enim regnat superbia, ibi haud facile intellectus simplici ac causa captivationis in obsequium Dei revelans subiicitur, prout patet in apologetis & heresiarchis. Sine humiliata nulla est ips[us], cum enim superbius optime norit, quod Deus, qui superbius resigit, Luciferum e calo, & Adamum e paradi[o] ob superbiz peccatum ejecerit, quo-

modo

modo illuc confidenter aspirabit? Sine humiliata nulla est charitas nec Dei nec proximi; non Dei; cum enim amor similes aut invente, aut facti, quomodo superbus dici potest amare Deum, a cuius humilitate utique ad formam servii exinanita usque adeo recedit? Non proximi: quomodo enim amare potest eum, quem despici, & sibi vel aqualem vel superioriem esse dolet? Sine humiliata nulla est iustitia; quia superbus omnia sibi, proximo autem nihil meriti aucto[n]oris debet existimat. Sine humiliata nulla est prudentia; quia superbus sua folium animi sensa adorat, aliena contemnit. Sine humiliata nulla est caritas; quia Deus superbius non alio magis quam infami carnis vitio solet punire. Sine humiliata nulla est patientia; quia superbus in modica adversitate aut infirmitate plus regu[m] se affligi arbitratur. Sine humiliata nulla est obedientia; quia superbus omnia Majorum mandata aut indiscrictionis, aut imprudentia arguit. Nota mi Christiane, quod revera sine humiliata omnes virtutes, Theologicas, cardinales, & morales vacillent: si igitu[m] in virtutibus & perfectione Christiana profeceret fidelerit, ante omnia fidei humiliati, conformiter iterum ad monitum Augustini, de Verbi Dom. Egizias magnam confitente fabricam celsitudinis, & fondacionem prius egizia humiliatus. Hoc fundamentum pone in corde, hoc fundamentum pone in ore, hoc fundamentum pone in operi, & sic ascendes ad meritum & ad præmiam vere humilium. Queris quoniam sine humiliatis præsumit? Recordare Evangelici texus, quem initio pro themate allegavi, ubi Christus ait: *Huius regnū mundum & vado ad Parvum.* (*Io[n]n. 3. 6.*) tota enim gloria, qua Christus in celis exaltatur, et merces profundissima, quam ultra descripsi, humiliatis: qui se humiliat, exaltabitur. &c. &c.

Dominica VI. post Pascha.

CONCEPTUS XCIX.

De filiis aversis, immisericordia in pauperes, fraudulenta in negotiis, & negligi reu[n]to Divinitatum.

Venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur, obsequium te prefare Deo. (*Io[n]n. 16.*)

Aversis schemate honestatis larvarum, cum tam filias habeas profus anavorib[us].

1. Interficeret Apostolos, Christi Domini in orbe convertendo amanentes, Ecclesiæ colimmas, & Spiritus sancti organa, flagitiam est paucis enome, & mille inferni dignitatem: & tamen, non possile est dare homines adeo stupidos & brutales ut patent se tanto flagito obsequium prefare Deo? Nimisque exrecit perverbi mundi vanitatis, ut vita iusta virtutum canonizet: sicut Job proditio-

2. Pro

2. Propositio. Verum ut larvam detrahimus, & deforme monstrum prodam, nihil confutis effe duxi, quam exhibere dannos ejus filia: ex monstrisfato siliarum patetis dannosibilis impetas matris? Quem autem fuit ejus filia? Sunt immifericordia in pauperes, sunt fraudulentia in negotiis, sunt neglectus rerum Divinarum, & alia, de quibus in presentiarum differendam erit. Attende! Fave!

¶ I. Videlicet immifericordia in pauperes.

3. Confirmatio. Veniet hora, qua omnis, qui interficiet Apostolos, putabit se obsequium praefare Deo. Ita multi persuaderi mihi volunt, avaritiam, quam parvum vocant, esse rem omnino licitam, & honestam. Credrem ego, nisi scirem avaritiam matrem esse turpissima filia, videlicet immifericordia in pauperes. Dominus Deus hanc detractionem cordis vehementer detestans per Os Sapiens diftere pronunciavit, {Propterea 2.1.} Qui obruit animum suum ad clamorem pauperis, & non exaudierat. Quid vult dicere? vult infusare posam immifericordia statutum? Reficiamus exemplum diviti Epulonis, {Luc. 16.} Iofasite sithe hellio indebatur byso, & purpa, coligebat annuum tantum frugum copiam; cui capienda horrea non sufficiebat, epulabatur quotidie splendide; & tamen inopem Lazarum, qui cupiebat micias de ejus mensa cedentibus saturari, ante diuina fores perire sinebat. Ecce! obturavit aurem suam ad clamorem pauperis! verum paulo post verba illa rerum facies? mortuus est uterque, & mendicus quidem Angelorum manus transitus in suum Abrach, diverso re sepulsus in infernum. Ibi cum miser horrendis ignibus cremeretur, arida lingua litte proterris tormentis dolens, rogavit Lazarum ab eminus in cali gloria visum, ut unicum aqua guttulam resocillans faecibus intincto digito fibi subministraret. An obtinuit? nihil minus! non impetravit guttam, qui negavit pauperi meam. Ecce! quam verum: Et iste clamabat, & non exaudierat, qui hic pars negavit, in inferno pectoris ad petenda minora perire, si. St. Augustinus, ap. Speranz. scrips. fol. p. 20. O bone Deus! qui divites, & quot nobis nostri temporis in hanc ipsam peccatum a Deo irrevocabiles taxatam incident! vivunt nunc plebidi & deliciose, quotidie bacchanalia celebrant, itinera faciunt, adficia inutilia struunt, convivia sumptuosa instituunt, vino generofissimo sele inebriant, aleasum & soliorum lusu multa millia dissipant, nec pauciora pudenter voluntatis impendunt, equos & canes numeroles nutrit, rhesia & vestimenta eorum auro coruscant, supplex luxum spirat, cubitalia perfrument, pretiosissimis superbunt; & tandem inopes subditos immifericorditer emungunt, & pauperibus, qui calamitudo hoc tempore vix non tame contabescunt, nec oholo, nec panis fructu succurrunt. Quid tandem fieri id tempe fieri?

¶ II. Fraudulentia in negotiis.

Veniet hora, qua omnis, qui interficiet Apostolos, putabit se obsequium praefare Deo: Ita multi persuaderi mihi volunt avaritiam, quam inadjuvant vocant, effe licitam & honestam. Credrem ego, nisi scirem avaritiam matrem esse turpissima filia, videlicet fraudulentia in contradicibus & negotiis. Hac autem fraudulentia, de qua loquor, tripliciter praecep-

De immifericordia in pauperes.

comittit fieri: Primo, quod pretium. Secundo, quod substantiam seu rei qualitatem. Tertio, quod numerum, mensuram & pondus. Notem bene, quo ajo, mercatores, cauponae, illique omnes, qui qualcumque negotiationem exercent.

6. Primo quod attinet pretium, sciendum est, non licere rem quolibet pretio vendere, sed folium legitimo, quod vel a Magistratu, vel comuni hominum taxatione determinatum est: premium autem hoc triplex est, summum, medicum, & infimum: si supra summum vendit, aut infra infimum eius, inique agis & teneris ad restituicionem. Sed quis forte: an licet venitores pauperem necessitate presum cogere, ut rem minore pretio vendat, quam revera valent? Respondeo, non licet. Quis forte: an licet cum aliis venditoribus de pretio configurare, ut emptores cogant merces aquo carius emere? Respondeo, non licet. Quis forte: an licet empitoribus de pretio minore ejusmodi conformatio facere? Respondeo, non licet? Quis forte, an licet tempore vegetatis frumenti, aliquae res vici humano necessariis distineri, ad augendam annona charitatem? Respondeo, non licet; nam per fraudulentias ejusmodi deterscendi praxes provocant pauperem maleficiones & imprecations, quae profecto maximi apud Deum sunt ponderis, diciente Ecclesiastico: Maledictio isti in amaritudine animi exaudierat depreparare, {Ezech. 4.} Et praeferim de ultimo calo, videlicet iis, qui ob utilitatem privatam commitem inediem promovent, enunciat S. Ambrosius, L. 8. off. c. 5. Larvatum horum non fasus appellandum est. Et bene: quam parum enim latrones, tam parum ejusmodi fornicatores spem falsum habent. Narrat Cantiprat. l. 1. Apud. c. 19. Philippum Gallerium Parisensem post mortem apparuisse Guillelmum Episcopum, eique suam damnationem indicavit, inter alias causa affligens etiam hanc, quod fructus annos in dampnum pauperum reseraverat. Secundo quod spectat ad rei substantiam, aut qualitatem, fraudes peccaminosae faciunt, qui v. g. animal infirmum profano, rem corruptam pro bona, mixtam pro propria vendunt, aut monetam adulteriam pro legitima expundunt. Ejusmodi fraudes infelicitatem Matrem B. Mariae Ognianam in eternam damnationem pricipitarunt, prot aliis narrasse me memini, {Cantiprat. l. 2. c. 4.} post mortem enim apparenis filia hanc fieri inferni causam allegavit. Quae per iniuria misericordia acquisita fuerint, confessio refutat! Tertio deinde, quod concernet fraudulentias circa pondus, numerum & mensuram, his certo Dominus Deus tanquam abominabilis peccato gravissime maleficere: Statuta dolosa abominationis apud Deum. {Prov. 11.} Non habebit diversa pondera, nec erit in domo sua molitus major & minor: {Deut. 25.} quia diceret, non habebit pondus gravis pro te, levius pro aliis, medium maiorem pro te, minorem pro extraneis. Vt ejusmodi deceptoriibus, nam quia deinceps

contra multitudinem, & pricipue contra pauperes, qui minime res necessarias comparant, in hac vita non manebant impuniti, & in morte terribilem anxietatem, stimulante conficiunt, ad desperationem augeant patientem. 7. Quamquam autem per id genus fraudes & iniusta lucra omnes indiscriminatio peccent, nihilominus peccatum hoc abominabilis est in iis Christianis, qui alias fatis opulent, & a Deo fortunis ditati sunt. S. Franciscus Seraphicus (Roffignoli, mrs. Santi, p. 1. mrs. 29.) lupum, qui pregiibus non sine grande incaloriarum damno interfecit erat, ciceravit, eumque secum in urbem duxit: num coram universa civium multitudine pacatum cum illo pepigit: Audi mi lube, si tu a cedibus & rapinis abstine promittas, incolas iustitias liberaliter tibi alimenta prabeant, placet? lupus quasi ratione queritur, auctor capitis, & porrectio pedis confundit. Deinceps autem circa ullam hominis aut pecudis latronem libere in urbe circubat, & ab aliis affluenter elcas capitabat. Sed ponamus, quod non obstante liberali alimentatione rapinas fecisset, nonne merito fuerit morte punitus? Omnia! Parem in modum ajo, Christianus, eai optimus Deus de temporalibus fortunis abundantia providit, si hoc non obstante in infatibalem lupum degeneret, ac per fraudes, & iniusticias proximan emunget, gravissimum ac tale vita non erit impunitum. Transtul ad tertium productum.

8. III. Et negligient rerum Dicinatur.

8. Veniet hora, qua omnis, qui interficiet Apostolos, putabit se obsequium praefare Deo: Ita multi persuaderi mihi volunt avaritiam, quam provideant vocant, effe licitam & honestam. Credrem, nisi scirem avaritiam matrem esse turpissima filia, videlicet negligenter in rebus Divinis; cum enim iuxta efficiam aterritur veritatis impossibilitate, finis Deo servire, & Mammona, habetur ab experientia, eos, qui magna cupiditate terrenis inhiant, nullam autem habere curam salutis. Mirum quid narrat Eliaanus ap. Menoch. cent. 4. c. 58. decan, qui mercatorem Dominum suum ad munitiones cunctem in itinere combatibatur: contigit ut mercator in via buria auro plenam amitteret, canis amissus conficeret. Dominus post aliquot primum dies adverte justum, remettevit viam, peculium querit, & ecce! inventi burfani a cane tam fedulo custoditam, ut inimicorum animal paulo post ob toleratam ligature dictum inediem fame perierit. Sic plane faciunt avi: dum alii ad templum convolant, negotio suo salutis vacant, Sacramenta percipiunt, verbum Divinum auctoriant, morti se parant, ad aterritus iter animam componunt, illi domum apud portas suas velut canes rabi fedulitate exubant, ut anima eorum, quia spirituali cibo parum aut nungam nutritur, fame emoriatur. Id solum in delictis habent raciocinio percurtere, expensas cum redditibus conferre, novas ar-

tes distendit inventore, & census augere: in tenuer centenas cogitationes, ac foliitudines ne unam quidem anima; morti, extenuit aut Deo conferant. Miserimi illi sunt auri mancipia, sunt terreni, & terra fili, terram atterat, terram sapient, terram accumulant, terram hereditate ambiunt, & excolunt, similes filii Gad, qui cum ad terram promissionis ducerentur, in monte Galad voluerunt dominicum figere, eis fertilitate contenti, pro nihilo habuerunt terram desiderans. (Psal. 105.)

9. Quid autem sequitur ad tantam rerum letissimum oblivionem, & inordinatum terestrium desiderium? sequitur ordinarie finalis desperatio; cum enim ejusmodi homines ad mortis confini deduci oculos aperire, videntque, quod pecuniarum multum, meritorum autem nihil collegint, diffidere de Dei misericordia, & damnationis sua sententiam praecipue incipiunt: usque ad hoc diabolus tentator, urget conscientia inquietudo, urget restitutions difficultas. Audi, quid cuidam injuso fecundatoris contigitte reteratur, illi cum lethali aggritudine correptus, ex Medicorum afferro se omni vita spe excidisse audire, vocavit, rogavagitus Notarium, ut ultime fuz voluntatis mandata calamo exceptaret. Confidet Notarius, intransum frumenti expedit, & lethaler ager dictare incipit. (In libro de Viris illustribus Ord. Cisterciensium) Corpos meum conge tora, ex qua sumptum est. Scripta fumus hinc fiduciter. Pocaniam tradit brevibus! Bene! etiam ita excepta sunt! animam demonibus! Obscurus Notarius, & præ horrore excuso calamo accurrerens ad lecticam, Domine, ajebat, deliras? Non delito, respondit decumbens. Ille præ timore ac tremore parvante familiam domus: accursum omnes, putrange agrum ex februm zetu jam mente excidile. Abiit, reponebat ite: sum mihi quam optime praefis! repetit quod dixi: animam meam demonibus traxi, quia immo etiam animam uxoris; quia ad iuxta lucra & uferas nisi causa & incertus fuit: etiam animas filiorum; quia pro ilis iniisque ditandis iustitias exercui: etiam animam confessari; quia imponebant mihi facia absolusionis beneficium toties quoties contulit. Sic horrendum vociferatus felicem animam evomuit, quia conformatio adstantium, vos cogitate? O si infelicitissimo hominum hodie in terram remeare, & novam vite telam ordini hecerit, quid esset acturus? certe terrena omnia reputaret, ut stercor, & viribus omnibus ad colligendos casus thesauros incumberet!

10. Epilogo. Abrumpo modo hanc materiam deinceps sapis reditaram, & dico iam: Perpende, mi Christiane, avaritiam, quam tu nomine parvissima, nomine industris, nomine providentia dealbare contestis, monstrum esse ex eo abominabile, quia monstrorum abominationum mater est, immisericordia, fraudulenta, & negligenter rerum Divinorum. Tu si matrem ferio odisti, has filias ex toto corde aversari & fugere dicite! Immisericordiam in pauperes quod

CONCEPTUS C.

De multispli damno, quod idolum interesse, id est, peccatum vanitas in mundo causat. Paracclitus autem Spiritus, quem mittet Pater in nomine meo, illi vos docebit omnia. (Joh. 14.) Quamvis idolatria in ore exirpat sit, romanum tam non idolum interfessus.

11. DEO sunt infinita laudes! Paracclitus Spiritus Sanctus, quem misit caelestis Pater, contra hominem & vix non universale idolum fugientem ad eo prevaluit, ut omnia gen-

attinet, cogita nullum esse scelus, quod a Deo temporali egrediat, & infortunis adeo evidenter puniti solet, quam illud: S. Severinus Episcopus (Surius T. 1.) tempore caritatis admovuit populum, ut pauperum curam haberent, famenibus almonia & nudis vestimenta darent. Repugnante autem populo subiunxit: Bene est! quod indigenibus subministrare recusat, id proxime inimici milites vobis abripiunt, datum, factum! paulo post terribilis barbarorum exercitus irrupit, & omnem illam regionem crudeliter expolivit. Sic hodiendum fit frequenter, avari tergiversant succurrere pauperibus, & deinde venit aggritudo, rapina, incendium, aut aliud infortunium, quod una die plus danni illis irrogat, quam a deum annis deinde egreditur. Dein fraudulentum in negotiis quod concernit, bene annota monitum facit Proverbia: Ne erigas oculos ad opes, quas non potes habere, quia facies sibi penas & dolabas: Id quod verberatum verificatum est in illo eventu, quem Gregorius Turonensis de glor. conf. cap. vii. commemorat. Lugduni quidam prouinice, quem possidebat, triente, viam coemerat, illudque admixtus quis iterum veadebat, duplicavit pecuniam dein codem illu triplicavit, quadruplicavit, & tandem infamem quantum ad centum aureos auxit. Verum cum aliquando ad nundinas iuris, aliquor numeros & marfusio, quod erat rubri coloris, excepserat, fubito famelicus milvius, qui rubrum marfusio carne esse putabat, advolans illud ungubis abripuit, & dum possefuit aurum horrendum ejularet, in flumen illud una cum centenis aureis labi permisit. Ecce! si perirent iuventus acquisita! Denique quod spectat neglegitum Divinorum, erige facilius oculus versus calum, & confidens interminabiles divitias, quas ibi obtinere poteris, cogita, an opera prætrum sit, ut pro his mundi crepidibus cito peritius, aternos calendras patria thesauro floccipendere & perdere decernas? Dicere cum vero illo rerum cælestium estimatore ex animo dicere! O quam foderimur, cum estum apiebis! Atque hæc gnomus tibi erit contra avaritiam, eisque filias Diuinorum, & alias, &c. &c.

Dominica Pentecosten.

De dannis avaritie.

gentium idola per manus Apollorum & fideliem in toto orbe fuerint destruta. Hierapolis in Phrygia (Metaphr. T. Maij.) adorabatur decumanus & quodcumque aliquo hominum corporibus patus draco: hic ad preces S. Apolloni Philippi medius crepuit. In Armenia (Nesoph. L. 4. c. 22.) fundebat oracula, & Divinos honores recipiebat idolum Attaroth: & hoc obmutescere fecit S. Bartholomaeus. In Persia in diversis simulacris (Ribadan. 18. Oss.) natalibus infernalis demon & rerum futurorum vaticinabat: atque hunc mendaci conciverunt, expuleruntque Sancti Simon & Judas. Porro Constantinus Magnus per totum orientale Imperium innumeris delubra evertit, aut in facie veri Dei templis convertit: Helena ipsius Mater in monte Calvaria & in loco praesepi Bethlehemici simulacra Iovis, & Adonis fulsat: aquæ ut ad nostra tempora propinquius accedam, solus Xaverius Indianum Apostolus quadrangularis idolorum millia destruxisse perficeret. Nihilominus, eheu! cum genuit diuinum est idolum ab universo fero mundo, & ab ipsis adeo fidibus adoratum, contra quod Spiritus Sanctus nondum prævaluit. Quodnam est illud idolum? confutamus sanctum Paulum, illi ubi inter alia scribitur avaritiam damnat, expresse dicit, quod sit idolorum servitus, (Eph. 5. 5.) consequenter idolum, quod universus fere mundus adorat, est Proprium intercessus: huic idolo curvantur gena in Regum Palatiss, in nobilium castellis, in senatoriis curiis, in iudicium tribunalibus, in mercatorum tabernis, in officiis officiis, & in ipsis eisiam rusticorum ac pauperum tuguris: a majori utique ad minorem omnes avaritie student, omnes huic idolo sacrificant, immolando corpus per lueros labores, & immolando animam per plurima peccata. Unde tandem sit, quod Spiritus Sanctus in mundum descendens locum non invenerat, sicut verificetur id ipsum quod de Christo: Sui enim non receperunt. (Joh. 3.)

2. Proprio: Dilectissimum: videamus quanta mala pernicacio hoc idolum in mundo semper caufatur, & hodiecum caufat: atque tandem decernamus illud destruere & perfidire, ut habitatcum spiritui sancto in cordibus nostris prepareremus. Favete.

Idolum hoc causavit prius peccatum.

3. Confirmatio. Idolum hoc Proprium Intercessus fuit cœula, & origo primi peccati protoparenatum, quo universum humanum genus in infelicitatem barathrum precipitatum est. Eva cum incutius in Paradiso ambularet, visa, & alloquitu tentata est ab infernali serpente: Cur præcepit vobis Deus, ut non commederitis de omnino ligno paradisi? respondit Eva: Præcepit ideo forte moriam: Vabi: subinferebat serpens, Non moriemini, sed eritis sicut Di, scientes bonum & malum, (Gen. 3.) His persuasione devenit mulier atra est manum ad fractum ve-

Clavis Specil. Careci. Con. Tom. II. Pars. 1.

titum extenderit. Quid autem illam communicebat tam antinobedientiam? an promissio scientiae Non potest: Mulieres haud magni faciunt scientiam, acas illis pro calam, sydon pro charta, speculum pro libro est: ligata Eva confitit propter promissionem Deitatis: cogitabat secum, prout innuit S. Thom. s. 2. qu. 163. art. 2. Res profusa excellens si possem fieri Dea; sic enim meomet marie possem me dirigere ad bene, ac beatæ vivendum, a nemine effere dependens, & frueri plena felicitate. En: Proprium interesse excitavit Eram ad transgressionem precepti, non sapor cibi, sed quia se deam una dequeque felicem fore sperabat.

Ei defuncto causa discessit.

4. Idolum Proprium Intercessus omnia fecit discordiarum, quo unquam in mundo fuerunt, aut sunt, incentivum fuit. Nungam observatis, quid inter pullos gallinaceos contingere soleat: cum unus vermiculum inventit, omnes alii statim perfecuntur: quod si contingat vermiculum ab alto occupari, etiam ille ceteros omnes animicos habet & persecutores. Sic sit in mundo, atque S. Chrysostomus ap. Barz. sermon. 33. Nostrum ac suum frigidum illius verba est infar vermiculi, qui innumeris difensiones, bella, rixas, hostilitates, infidias, & sape cædes suscitatur. Abraham & Lot erant amicilli, utpote quos ipsam naturæ & sanguinis vinculum artificissime colligebat, & tamen inter eorum pullorum Fada est rixa. (Gen. 13.) Quia de causa? Propter pascua, quo quilibet gregi suo valde numeroludo vendicare solebat. Ecce: exclamat S. Chrysostomus, hom. 33. in Gen. Affluxus diritis multa, & fatus-rista, & contentio. Plane infar miracula habendum est, quod Beluidix Ioseph, cum tribubus Israel terram Chanaan dividebat, vilissimum locum, nempe urbem Thamnafara, quo inter inanemos montes, & valles adiacet, pro fe, sive reservari. Nunc cum in testamentis, in donis, in donibus, in socialibus lucris partito facienda est, quilibet optimatus sibi partem vendicare defiderat: exinde orиuntur nonnullam lites, iurigia, imprecations, processus forenses, hostilitates, rixa, ac sape vulnera ac casus. Nec satis hoc.

5. Perfidum hoc idolum Proprium Intercessus etiam fratres in mutuis diffensionibus collidit. Sicut duo fluvii ex eodem fonte orti, nimium Tygris & Euphrates flatim immenso terrarum spatio separantur: ita fratres eodem sanguine progeniti, cum de lucro aut damno agitur, in odia & hostilitez exardescunt: Nostri propinquissimi iuracupitatis, ait Tertullianus ad vers. Gnost. sed propria uultus, hic frater est. Postquam filius prodigus decocta hereditatis suis substantia in paternum domum redit, mox amantissimus Genitor novas illi velles afferriri, & viuulam sagittarum pro mensa preparari jubar: tota domus latabantur, filius autem minor trifistabatur: quare & quia ex virtu malitato, & velibus sibi dilapidium metuebat. O Bone Deus,

Deus, exclamare Chrysostomus fer. 1. de duob.
fil. *Duos non capte domos ampla germana; ligor in
causa eis, ne illa plus aliquid habetur.*

Etiam inter fratres & parentes.

6. Quid? quod Proprium interesse etiam filios erga parentes armat, omnemque in illis reverentiam ac amorem extinguit. Quondam unus ex discipulis, quem Christus Dominus ad se fidelium vocavit, venit ad eum, rogavisse, ut tibi licentiam daret eundi & peligri. Deo. Negavit id Christus, (*Matt. 3.*) & ego vehementer admiror, quod negaverit: an non enim fidelibus parentem est obsequium debita charitatis? Ob! in hoc juvete non erat opus charitatis, sed avaritia: quo enim, si adeo sincere amat genitorem, cur non Divinum Magistrum exoriat, ut illum emortuum relinquit? qui videt paulo ante, quod Christus Dominus leprosum, & puerum centurionem, & focum Petri fabricantem fanerari, & infernalem spiritus magno in numero ex obfessis corporibus exercitat; consequenter dubitate non potuit Christum pollicere potestet etiam mortuos ad vitam revocandi. Cur ergo id non petit? Quotiescumq[ue] resolvo historiam. Imperator Antonius Caracalla frumentum suum Getam, (*Fortitatem. 2. l. 20. c. 11.*) ne successionem regni sibi ambiguum faceret, crudeliter interficit: postmodum aboptimatisibus quatuor, utrum interficere quis Geta inter deosserendis esset? reportauit cum risu. *Six Dicunt, modo non sit virum.* Eadem mens est filiorum erga parentes: infirmitate pompis illis funera, ornant corum eupulchra, jubent illos laudans ad syrens extollit, dummodo bonorum paternorum posse illis remaneant, nisi Divi modo non sint vivi! Et ideo non sollicitus juvenis iste refusationem parentis, metuebat illum potius, quam operabatur reviviscere: quare? propter hereditatem? Enim quomodo Proprium interesse, etiam filiorum omnes a parentibus avertat,

Argue omnes hominum status depravos.

7. Porro dannabile hoc idolum & regibus & principibus tyrannos facit; propterea dicit Sapientis: *Muli in uno cufis, viam nigrum ad cor Regis ex expandit.* (*Ecccl. 3.*) Exemplum habemus in Justiniano Imperatore: non contentus Monasteriorum spoliis & direptis privatorum bonis, admisit caluniosos accusatores, itaque modo se turpis luci locum constituerent, iustitia tentantes addixit. (*Euseb. A. cap. 29. de Justinianis.*) Dannabile hoc idolum corruptum Iudicia, & Reipublica administratos ita pervertit, ut de fiduciosis contributionibus, demuneris corruptelis, & pauperum sanguine census suis augent domoque tuas alienas impensis in sublime erigant. Thamar peperit duos masculos Phares & Zaram, (*Gru. 35.*) quorum iste primus ex utero materno manum porrigens ab oblitrice coccineo vinculo notatus est. Dein vero cum iste magnum retraxit, alter fratum

prior in lucem prodidit. *Quis jam primogenitus?* ait hic, qui prior agerulus est? Neutiquam: Zara gaudet jure primogeniturarum, qui prior manum porrexit. O quies in iudicium tribunibus praevaleat a triumphum dotori causa? innocens condemnatur, & reus absolvitur: quare? quia hic prior manum porrigit, & munera offert. Dannabile hoc idolum excusat Procuratores & Advocatos, ita, ut lites forentes in iubitu protraheant, & causas claras non sine iniustissima emunctione partium intricationes reddant. Deus in Levitico c. 11. ab altaris sacrificio exclusi milves & vultures: qua de causa non tam propero ipsorum naturam, quam proper symbolizationem, quam praeferunt: quem ergo fymbolizant? respondet Laurentius V. Vulnera. *Roxis & bellis gaudent, adeoque sunt figurae eorum, qui de difidibus, altercacionibus, & emanuacionibus aliorum crumenam suam laginante student: iti quia proprium interesse adorant, ad altare gloria non admittentur.* Dannabile hoc idolum labefactat publicam negotiorum fidem, & mercatores male contentiosos facit. Scitis quare? percipite causam ex S. Propheto lib. de dono timoris. *Quidam divitiarum vox, cum oper plurimas deglutiisset, morte subitanie raptus, cadaver eius cruentus presentibus, & causam repetit malis noncupientibus aperteum est.* Et ecce! cor nullum inventum fuit. Cohercere omnes: at vero dum de peccatiuncula mortui cistam referant, cor eius fuit per numeros incubans inventum. Noteat: amor auri mercatoribus cor fuscatur, & in cistas pecuniarium transift, quid mirum, quod una cum illo etiam conscientiam ei eripiat? Dannabile hoc idolum divites hujus faciem & Christianis idololatras facit: Negant quidem illi, fed unu[er]o eorum rem, quod ita le habeat, prodidit: Mortuiciens, prius referunt in annibus Sociatis ap. March. T. Sacerd. tr. 2. le. 2., nulla ratione ad facram confessionem perfudentes, prius tunc, ab ergo factores in tezio negotio, & tunc zegri faculsi auri & argenti ab uxore sibi affteri, & in mens penes leticium colloqui jussi. Quia egit? unum post alterum osculo coluit, dicens: *Vos ossis meos, in vestis spes omnis mea;* & his verbis miserime animam exhalavit. Dannabile hoc idolum etiam pauperes impostris reddit, qui eti[am] egaent facultate, ardent tamen cupiditate, neutiquam animo pauperes, sed affectu divites. Quidam cives (*Logia. mir. sanct. cens. p. 2. mir. 3.*) sub schemate mendicorum a beato Isaco Abbe rogabant vestimenta: sanctus spiritu Prophetico plenus misso fratre in sylva affteri jussit eorum vestes, quas in cava ilice abcondierant, itique ad eorum converendum distribuit. Sic! In gratiam hujus idoli excoquitator mille impudente: non attendunt fides, non sinceritas, solum queritur, & adoratur interesse: ubi hoc idolum erexit est, nulla est humilitas, nulla charitas, virtutes omnes exulant; ideo recte dicit nonnemo: (*Ap. March. T. Sacerd. tr. 2. le. 9.*)

Cum

Cam aurum Romani per unam portam ingredimus est: sed Dominus Deus inaudito profilio illis prohibuit iter, subrum mare dividens, & fluctus ex utraque parte inflat parvum, tunc confundans. Jam quo: cur Dominus Deus divinum mare usque ad fundum aperit? Nonne Christus Dominus. Apostolum Petrum supra aquas maris firmo pede incedere fecit? an non & Israelitarum gressus supra aqua tanquam crystallinum fundum firmare potuisse? Relpondo, et ideo singulis dispartitis: Israelita profugus ex Aegypto aurea & argentea vase, quorum Deus illis copiam fecit, secum alportarunt; ideo propter gravitatem oneris certe in profundum maris sufficunt demersi: Petrus autem, quia amore Christi reliquit omnia, carens ejusmodi ostendit facile super aquas poterat ambulare. Ita in hunc lucem annotans Doctilimus Speranza script. fel. punct. 74. cit: *Petrus reliquit omnia, illi auri & argenti onus pressi ab aguis submersi non poterat.* Note mi Chriftianos, divitiam amoris demergit in profundum: innumerabilis anima ardent in inferno: que cum irreparabili suo damno id experti sunt, & hodie experiantur. Hac de causa audacter pronunticat Augustinus: *Tolle divitias, & infernos non eris:* sed quomodo hec pronunciatum subtilis? an ergo pro fola avaritia infernos conditus est? nempe vult dicere, tolli divitias, & subtilisti radicum, ex qua omnia ali vita inferno digna populantur: in divitias venient oppresso pupillorum, deraudatio mercenariorum, homicidia, rebelliones, perfida, parricida, & preditiones ex avaritia, teste Chrysostomo in lib. quod necne luditor a feipso, oritur luxuria, ita intemperie, furor insensus, arie, aucta superba & omnia tristitudo manus. Recte quis divitias nominavit aureum disabulum, cui omnia obcedunt.

10. Epilogus. Jam omnibus his prolixie disputatis, dicite Christiani mei, an non exacerbari hoc idolum, proprium interesse excidit et dignissimum? Magna fuit crudelitas impii Necromi, qui ex humano sanguine balæcas fibi conci curavit: Magna erat crudelitas Maximini, qui miseranda hominum corpora leonibus ac tygridibus laniana projicere in delictis habebat: Magna erat crudelitas Licini, qui vivos homines cadaveribus alligari, & sic factore ac tanie contabescere finebat. Verum omnes tyrannos vincit proprium interesse, quod præter innumerabilia mala, quo in orbem invenit, fere omnes hominum status idololatras facit. Putas, nimis auferam, aut crudam esse hanc loquendi methodum? Ego audi pro coronide S. Hieronymum Epist. ad Rustic. *Aviditatem ostendit, quod aliquis judicetur idololatria, qui augeo thouris offerat creatura, & ille non judicetur idololatria, qui totum servitum vita sua offerat avaritia.* Quare age, mi Chrifti ne, involvemus in hoc idolum, illudque destruamus, ut aduentum Spiritus Sancto locum paremus. Cave ne incidas in censuram illius Philosophi, (*Apol. Marchant. T. Sacerd. n. 2. le. 2.*) a quo Alexander Magnus aliquod Sapientia oracula

Z 2 audire

audire gessit : respondit enim , mi Rex , ubi locum habes vacuum , quo sapientiam recipias in corde , cum pleno terrenis desideris ? Eundem fere in sensu tibi dicto , evaca cor tuum ab inordinatis rerum terrenarum desideriis ; ut Spiritus Sanctus ibi habitaculum inventat . Si gratiam apud Divinissimum hunc hospitem inferre cupis , non hac tue in hac vita cura sit , ut dilectas , ut argenti & auri thesauros corradias , ut pinguedem hereditatem relinquas , fed ut Deum nullo peccato offendas , & animam salves . Cogita per frequenter , forsan intra annum , forsan intra mensem , forsan intra hanc septimanam venit inopina mors , quo mihi omnia posse eripiet : quid mihi tunc proderunt , quo congregavi ? post decem , post viginti , post quinquaginta annos de omni pecunia nec unus teruens , de agris & latifundiis nec una terra gleba amplius mea erit . Et ubi tunc anima ? Eheu ! si in celo , ridebo inanis mundi crepundi , & omnes Regum divitias pro nihil reputabo : si in inferno , eheu ! liberter omnia mundi regna pro uno acta contritionis aut operis meritorio darem : Proinde aga clama saepe Iudas apud Deum cum Psalmista : Inclina cor meum Dei in regnissimam tuam , & non in avitiam . (2d. 1. 18.) Ecce , penitus Rex , quamquam Iudas fit adulterio , non tam ad eo rogat praeferari in incontinencia : quamquam Iudas fit in numerando populo , non tamen adeo rogat praeferari ab ambitione : quamquam Iudas fit sibi homicidio , occidendo Uriam , non tamen adeo rogat praeferari a crudelitate : quam praeferari roget ab avaritia & idolo . Interesse : quare ? S. Paulus respondebat : quia radix omnia malorum est cupiditas . (1. Cor. 6.) Hoc deficiente deficiunt mala omnia .

Feria II. post Pentecostes .

C O N C E P T U S C L .

De maxima infelicitate hominis avari in bona serena inordinata affectu dometur .

Dilexerunt magis tenebras quam lucem . (Jo. 3.)
Avari magis amant bona transuersa quam aeterna , cum ramen in divitias comparandis se magnus labor .

I. Vespertilio & nocturno non tam volucres sunt , quam volucrum monstra ; cum enim alias aviculas solitarius radiis fruuntur , circumvolvunt , labrant , nidificant , & gaudent canto ulque in ferme vesperam aevem animant ; illas primam post solem occasum ingenuis tenebris & suis latibus eruunt , & ingrato stridore ac ululatu homines , ac animalia molestant . Dignus magis tenebras quam lucem . (Jo. 3.) Hoc eadem differentia inventur inter iustos & peccatores : homines iusti in gratia Dei vivunt , opera bona frequentant ,

peccata fugiunt , sacramenta percipiunt , & rotunda vita conata ad caelestis patria lucem anherant . Horum et numerusfuit S. Arsenius , (Cor. a Lap. in Euseb. 26.) qui calum nonquam sine desideriis lacrymis alpicere poterat , quibus abstergendis semper tropioholon in sinu gerebat . Horum et numero fuit S. Egydius ex Ordine Sarapaeo frater laicus , (Collig. cent. 2. p. 1. mir. 37.) qui , quoties de caelestis patria meditabatur , aut audiebat , in extasi rapiebatur . Horum et numero fuit Beata Virgo Maria de Oignies , qua praedesiderio aeterna beatitudinis quasi infinito videbatur . Peccatores autem inordinato amore in bona terrena demeriti , in cumulandis divitiis , in comparandis uluis , in multiplicandis fraudibus adeo halucinabantur , ut solem justitia aversebant , & caelestis regni gloria pro bonis terrenis facile renunciarent . Bernardus Pipini frater , Caroli Magni nepos erat in Gallia coniurator caput : (Post. Attic. Billar. p. 2. c. 27. mir. 4. cap. 8.) eti thesauros veterum Regum Perse devoravertit , de quibus dicitur , quod in quibusque cubiculis quinque milles auri talenta afferaverunt soliti fax : quod Regis pulvinar dici solebant , nonquam ramen dicet ; latus est . crescent anni , cauecant capilli , deficiunt vires , palefacit facies , veniat lethalis agritudo , imminet mors , ramen augere divitias concupiscet . Hinc alia comparatione a S. Gregorio Moral. 5. c. 12. similius dicitur ignis cum ligia acceptis , crescit , & unde videtur ad monumentum summae compresi , inde paulo post certitudi Spes. script. fel. pugil. 64.)

contendebant . Miratus fuit admiratione magna , iste quo fit anofor , tanto etiam fit voracio : quanto fit voracio , tanto fit mole grandior . (Segn. Hom. Cler. p. 1. dicitur. 27.) Similis fere differencia habet inter avaritiam & alia sceleria . Alia sceleria tandem terribilium fortuntur , amictus cum apicea praesum attigerat . J. acquisicit & luxuriosus nonnquam voluptatum radio afficitur ; ebriosus destruxit sanitate sui sobrius ; vindicativus devicto adverbario acquisicit , & fit de exercitio . Verum avarus , (Menab. centur. 4. cap. 8.) eti thesauros veterum Regum Perse devoravertit , de quibus dicitur , quod in quibusque cubiculis quinque milles auri talenta afferaverunt soliti fax : quod Regis pulvinar dici solebant , nonquam ramen dicet ; latus est . crescent anni , cauecant capilli , deficiunt vires , palefacit facies , veniat lethalis agritudo , imminet mors , ramen augere divitias concupiscet . Hinc alia comparatione a S. Gregorio Moral. 5. c. 12. similius dicitur ignis cum ligia acceptis , crescit , & unde videtur ad monumentum summae compresi , inde paulo post certitudi dilatari .

¶ II. In conservandis magis simus .

6. Altera avatorum infelicitas est in opibus conservandis . Quare ? quia ibi decumanus 27. mor . Quid timer avarus ? timer fibi , timer fuit ! ut explicem , qua ratione avarus fibi timeret , notandum venit , quod bona iniqua , qua discordarium , & injuritium materia fuit , saepe iusto Dei iudicio per inopinatos , eoque admirabilis calus fuerit destruxit & in nihilum redacta . Afferamus unum aut alterum exemplum . S. Idorius agricola , (Roffig. de Mir. Sacra part. mir. 43. cent. 1.) cum Dominus ejus Johannes Varga ruri ambulans intolerabiliter fitiatur , subito e vernant colpito , haud procul ab urbe Madrido limpidiissimum fontem exivit : fons ite dictus ordinarie fons sancti Idori plurimi annis uberrime fluxit , anno 1475. repente exaruit . Causa erat , quia quidam telonarii ex aqua , quam homines aut bibebant , aut asportabant , vestigial & tributum exigeabant . Huic fons exiit , quod Brunnerus & Aventinus annal . Bav. ad an. 1480. commemorant : Tempore Alberti Bavariae Ducis in Comitatu Wertenfels , qui Dominus episcopi Friburgensis subiacet , an aperita montibus locuples argenti vena eruptit : cum autem deluper inter Albertum Ducem , & Episcopum acerrima his contuta esset , & vix non ad hostiles violentiam excruceret , en ! subito agenti vena disparuit nec ad hanc usque horam inveniens amplius potuit . Jam hanc Dei ordinacionem per frequenter fieri solitam fecit avarus ; propriea metuit , ne nummi in cista reconditi , ne litigiorum ac injuritiarum materies , simili ruinam repente obviantur : scit , quod illa vidua , ille pupillus , ille subditus crudeliter emundus continuus precibus & imprecationibus ad

Claus spicil. Catech. Conc. Tom. II. Pars. II.

Deum pro vindicta illata sibi injuria clamet; idea diu no[n]stuge in angustiae viciatis timet; ne imperatur iniquar infuriorum, quod res & fortunas suas in nihilum redigat.

7. Non fatis hoc: Avarus non tantum sibi, sed & suis, id est liberis, & hereditibus male mutuit, probe sciens, quod bona injusta ac for- dide corru[n]ta non prosp[er]ent, & raroant nunquam ad secundum hereditem transeant. Sancto Corbiniano Romanum itinerant (Roffe, mir. Santi, cont. 2, p. 1, m[iraculo], 9.) Utinquo Comes Tridentinus patcherim equum furatus est, & de farto tam generosi animalis haud parum sibi gra- labat. Verum ecce! cum S. Episcopus Roma redux Tridentum veniret, vidit in paucis sua[m] equum, sed macilenter asperiosum, quo[m] in- fatus est Comes Utinquo, per equum hinc injus- tae potissimum ibi quadragi[n]ta alios feobis lue fuisse infectos. Utinquo Henricus VIII. Rex Angliae ultra mille Monasteria expoliavit, de cimis omnes, & provenient be[n]echiorum sibi ap- propriavit; quorum vel decima pars sufficiet ad luxum magnificatissime Regi, & tamen, ita Sanderus de Schiffo[n] Anglic. ad ann. 1534, multa pauperes intra paucos annos post expoliati- onem illam fuit, quas uocauit ante ann. 1546, aut ma- res eius fuit. Adhuc unum: Abbas quidam prædicti Monasterii (Sand. 15, c. 9, Regio, D[omi]ni) fratrem habuit mercatorum latissimum; ni- hilominus ut illum adhuc ditionem faceret, multa donaria illi ex Monasterio præuentus clam suppeditavit: sed infortunato fucellu[m] quippe mercator quotidie magis magisque ad inci- tas vergetabat. Conclavige cum hominibus pro- bis initio nihil amplius ab Abbate recepit, & accepta restituit, atque sic paup[er]o ad præf[er]i- num fortunam redit. Hæc & familia fecit, hæc audiit, hæc legit, hac experientia teste in aliis vidit avarus, consequenter fine fine metuit & anguitus, ne idem suis hereditibus accidat, & illi dilapidatis bonis, qua[m] magna cum perfumina, magna cum adutu[m] collegit, ad pauperem rediguntur. Neque hæc in re fallitur; ordinari enim contingit, ut quod bona tenax ac jejunus Euclivio fami & sit bene satiatis compari, heredes in luxu ac luxuria diffipient, & abligantur. Quin imo hoc avarorum in inferno puto haud modicum esse penitentiam augmentum, quod videant se dupliciti infelices, & calum perdidit, & reliquias in terris divitiis citio evanescere. Sed de hoc plura in tercia parte.

§. III. In ambi[n]tis magnus dolor.

8. Tertia & maxima avarorum infelicitas est in opibus ambi[n]tis. Quare? qui ibi decum- nus Dolor. Non ambi[n]tis sine dolore, quod cum a- more possidit, ait S. Augustinus de Ierm. Domini, in Mont. lib. 1, cap. 2.

9. Dominus Deus dixit Epuloni sum ful- titum, quia bona terrena plus quam animam co- rribat, ferre ac communitate exprobavit, & quam ponam illi dictavit & non aliam, quam iacturam bonorum: Qua[m] parati cujus erit? (Zec.

12.) Est prorsus mirabile: cur non terribilia ge- hennæ tormenta ante oculos statuit? nimis voluti illi ponam iudicio & gehenna, gravio- rem communari: an ergo iacturam bonorum gra- vior pena est, quam iudicium & gehenna? Ia- se ipsa non est, sed ut gravior apprehenditur ab avaro; cum enim bona terra supra animam, supra calum, supra Deum amet & affi- met, longe sensibilis affligitur ex amissione bonorum, quam ex amissione ipsius Dei. Si Deus illi in faciem edisiceret: Ego in iudicio tu[us] non miserere: ego demonibus te tradam, aternis ignibus excruciantum; non ita suferit conser- natus, quantum su[er]it ex eo, quod thesauris suis tenerim[us] amarit est ipso[rum]. Ita in hanc locum annopta zelofilius quidam contemplati- us, (Segnri Mass. ad 16. Mass.) inquietus: Deus illa confundenda proposit, quae epulonum magis po- trant conlaborare. Qualiter dives Epulo, taliter hodiecum comparati sunt omnes avari; habe- tur ab experientia, quod ex modo danno rei temporali magis, quam ex iudicta irreparabili anime affligunt, similes illi infani[ti] A- piolo, qui cum pecunia sua numerum misserit, invenientef[er]e, ne non plura quam ducenta tri- ginta milia, & trecenta sexaginta tria feulta- torum posidere putantur nimis egenum, venio- no se encavit. Cum Michas Vir gentilis (Mo- soch. cent. 10, 6, 7, 7.) habitans in monte Ephraim peregrinos quodam recepterit, i[nt]er altera die abeuntis Michas Deos argentes abdulerunt. Michas ubi clamnum advertit, fugientes infi- ctitus, incondito clamore, ac ejaculatu[m] potum ar- tem complevit. Substantiam peregrini: & re- troplocti interrogavit: Quid ibi nisi? cur clama? Et ille inter lamenta & manuum com- plorantes: D[omi]n[u]s nos iustifi[ca]bit, & dicit, quid ibi? (Iudic. 18.) cur autem Michas inconsolabiliter deflevit iacturam idolum? Puto, Ideo, quia erant ex argento confitata, si fuisse lignea aut lutea, dubito utrum pedem moueret. Si hodiecum contingit: dantur Christiani, qui si unius floreni iacturam patiantur, fere ad infaniam rediguntur, & totam viciniam longe lateque clamoribus fatigant. Hujus farina erat cives illi Arimine[n]s, de quo Bernardinus Se- nensis tom. 4, §. 26, p. 3. ex ingenti tritici co- servata quantitate in magna anno[n]a caritate nec modum vendere volens praefectem calamitatem vehementer adauit, ita ut unicus triti- ci modius quadragi[n]ta solidis venderetur. Et licet non etiam pro simili pretio triticum ab eo petereetur, respondit tamen, te venale non habere, donec pretium ad quadragi[n]ta solidos ascenderet. Sed decepti seipsum, accidit enim, quod duo Mercatores, qui in Apulia ingentem instrumentum prouisionem sibi comparant, magnam navis frumento plenam in sublevamen populi Arimine[n]s adverserint, & quemlibet instrumentum modium pro tribus solidis & dimidio venam expoluerint. Quod cum roti civitatis innotuit, acciuerant omnes, domib[us] suis de suffi- ciente amona proplexerunt, cantantes Te Dru-

laudamus. Id cum avarus ille audit & conpre- hensit, stupefactus & sideratus filius exclamare coepit: Heu mihi, tres solidos cum dimidio! Heu mihi, tres solidos cum dimidio! cumque ob inviamicis & notis salutareatur, nihil aliud respondit, quam Tres solidos cum dimidio! idque erga uxorem & liberos tamdiu perplexus usurpabit, donec sano corpore se lecho communi- fit, & tandem nec Medico nec amici quidam contra valentibus inter eadem verba: Heu tres solidos cum dimidio, animam inde- litem efflavit. Eni[m] stultitiam immundicabilem!

10. Vultus alioq[ue] huius rei exemplum? Audi- te, quid doctissimus Manius V. avunculus dicit, 4. n. 15, enarrat: Quidam tenacissimus Eacio[ne] in- tiguo fuisse aurum thesaurum nullib[us] tuis fecu- rum arbitratus, illum in recessu rapido nups cu- jardam antro repulit. Accidit, quod vir quis- tam pauperius non summan, quam patiebat- tur, egelatim desperabundus, & laqueum, quo sibi vitam absumperit, manu levens in hunc ipsum locum incident, cumque ex certis signis thesaurum ibi latere deprehensisset & capi- fuisse, feliciter inventus depositum pecuniarum, quam proutus ex eodem loco sustulit, & in vicem thesauri laqueum, quem fecum attulera- recendit. Pott[er] dies aliquot diversi avarus, cum ad repetendum repotum accipit, illudque sublatum compreserit, oblitus priuatum: totu[m] corpore tremens obriguit, deinde malu[m] impatiens laqueum collo incit, sequè suspensus suffocavit. Quid vobis videatur de tragico hoc calu[m] nunquid verisimilium est, quod opus in amittendo fiat laqueus desperationis.

11. Epilogo. Tu igitur, mi Christiane, disce capere, & animi affectum a perititia mundi diuinitis ave[re], que tanto constit labore ut com- parentur; tanto timore ut conserventur, tanto dolore si amittantur: sequere consilium Apolito li suadent: Habentes almenta ex quibus rega- mar, contenti sumus. (I. Thess. 6.) Vive secundum necessitatim, non secundum cupiditatem. Fuo statu ac conditione contentus es, credens, si tibi prodebet, Deum certu[m] plus opum tibi col- laturum fuisse. Amulare hoc in re exempla Sanctorum, qui a diuinitis temporalibus prouis alieni ad aterias anhelabant: S. Macarius (Raf- figo, mir. sand. p. 1, m[iraculo], 2.) forem qui cellulam suam expolabat, in ostendendo camelu[m] suis ipse manus adiuvit. Alius (Segnri Mass. Cls. par. 1, dif. 17, 18, 19, 20.) cum marupi[us] pecunia plena inveniens, ita ad Dominum austole conqui- situm illud denulit, voluit Dominus illius fide- litatem congiari remunerari: sed illi quidam accepere recusavit. Quid Dominus? to- tam illi marupi[us] donodelit, inquit se nihil perdidi. O si omnes Christiani animam haberent a diuinitis adeo alienum, quanto re- gnaret in mundo felicitas: mos enim finem haben- ter innumeris bella, discordia, lites fo- rales, odia, hostilitates, fraudulentia, oppre- siones pauperum & alia mala, quae Miser[ia] ac- num frigidum illud verbum excitat, &c. &c.

De penitis avaritie.

Dominica I. post Pentecosten.

C O N C E P T U S C I L.

De penitis avaritie in vita, in morte & post mortem.

Date, & dabitur vobis. Luc. 6.

Avaritie punitur gravissime & specialiter in eo, quod avarus sit infelix in hac vita.